

05
december 2023

nieuwsbrief

Bodegraven Noord

Veenweiden
Gouwe
Wiericke

De komende jaren komt er nieuwe natuur in het veenweidengebied ten noorden van Bodegraven, tussen de Meije en de Oude Rijn: NNN Bodegraven Noord. Deze gronden zijn grotendeels in handen van Natuurmonumenten en provincie Zuid-Holland. De polder is een belangrijke schakel in het 'natuurnetwerk' dat de Nieuwkoopse en de Reeuwijkse Plassen met elkaar verbindt. De nieuwe natuur geeft meer ruimte aan weidevogels zoals de grutto, beschermde diersoorten en zeldzame planten. In deze nieuwsbrief houden wij u op de hoogte van de laatste ontwikkelingen.

Definitief inrichtingsplan voor Bodegraven Noord vastgesteld

Het [definitieve inrichtingsplan](#) voor de nieuwe natuur in polder Bodegraven Noord is klaar en vastgesteld door de stuurgroep Veenweiden Gouwe Wiericke. Voorafgaand aan de vaststelling heeft de stuurgroep drie punten van zorg aangegeven aan Provincie Zuid-Holland. In een brief gaat de provincie Zuid-Holland in op deze aandachtspunten.

Goed evenwicht

Door de aanscherping van de Kritische Depositiewaarde (KDW) heeft de stuurgroep twijfels of het wel goed komt met het evenwicht tussen natuur en duurzame agrarische bedrijvigheid. Ook de provincie vindt een goed evenwicht tussen beide van belang. Om dit evenwicht te bereiken moeten de doelstellingen voor natuur, water en klimaat gehaald worden, zegt de provincie. Daar draagt het Natuur Netwerk Nederland waar Bodegraven Noord onderdeel van uitmaakt aan bij. De stuurgroep heeft in de planvorming ook al veel rekening gehouden met de agrariërs. Als

tegemoetkoming heeft de provincie 70 hectare vervangende pachtgrond ter beschikking gesteld aan pachters van Natuurmonumenten.

Haalbare doelen

De stuurgroep heeft zich ook afgevraagd of de nieuwe natuur wel haalbaar is op deze plek. Mede gezien de nieuwe, nog lagere, KDW van het nat schraalland. De provincie heeft een onafhankelijk ecooloog hiernaar laten kijken. Door deze ecooloog is beoordeeld dat zich hier nat schraalland kan ontwikkelen, ook met de huidige stikstofdepositie. Dat komt omdat de inrichting de omstandigheden optimaal maakt en omdat de natuur zorgvuldig kan worden beheerd door Natuurmonumenten.

Geen nieuwe beperkingen

De stuurgroep vroeg ook of de nieuwe natuur niet te veel nieuwe beperkingen aan omliggende agrariërs oplegt. Een onafhankelijk jurist heeft geconcludeerd dat dit met de huidige regels niet het geval is. De jurist verwacht ook

Projectleider

Monique Verweij is de projectleider voor NNN Bodegraven Noord. Zij begeleidt het proces voor de inrichting van het natuurgebied. Heeft u vragen of opmerkingen over de nieuwe natuur in Bodegraven Noord neem dan contact op met Monique door een e-mail te sturen naar: info@veenweidengouwewiericke.nl.

dat dit in de toekomst niet zal veranderen. Maar dat weet uiteraard niemand helemaal zeker. Jan Leendert van den Heuvel wethouder Natuur & Milieu van gemeente Bodegraven-Reeuwijk en lid van de Stuurgroep: "Vanwege die onzekerheid heeft de Stuurgroep een deel Nat Schraalland laten vervangen door Vochtig Hooiland. Daarmee worden de risico's voor de dichtstbijzijnde agrariërs verkleind".

Verbeteren samenwerking

Tot slot heeft de Stuurgroep aan de provincie gevraagd om aandacht te hebben voor de relatie tussen Natuurmonumenten en agrariërs. Ook omdat er veel bezwaren zijn vanuit de agrariërs over de invulling van het natuurgebied. Hier heeft de provincie gehoor aan gegeven. Zij vindt een goede samenwerking gebaseerd op wederzijds vertrouwen belangrijk en verwacht dat dit het gebied veel gaat opleveren. Er zijn nog wel meer gesprekken nodig om die samenwerking vorm te geven in de toekomst. De provincie kijkt welke rol zijzelf en de gemeente daarin kan spelen.

U vindt het inrichtingsplan op de projectpagina van de website: veenweidengouwewiericke.nl/projecten/bodegraven-noord. Daar vindt u ook de aandachtspunten van de stuurgroep en de reactie van de provincie daarop.

Berend Potjer, gedeputeerde Natuur van provincie Zuid-Holland: "De provincie is blij dat de stuurgroep de knoop heeft doorgemaakt, zodat er na meer dan twintig jaar praten nu eindelijk wordt overgegaan tot actie en er 290 hectare nieuwe natuur gerealiseerd kan worden in het gebied van Bodegraven Noord. Zo wordt er ook duidelijkheid gecreëerd voor alle betrokkenen en weet iedereen waar die aan toe is."

Kleurrijke levendige polder

Het inrichtingsplan met de nieuwe natuur is bedoeld voor planten en dieren die van oudsher thuishoren in het veenweidegebied. Het polderlandschap blijft intact. Toch komt het er kleurrijker uit te zien door onder andere de kruidenrijke graslanden waar bijen, vlinders en andere insecten op afkomen.

Waardevol

Met een oppervlakte van 290 hectare bestaat de nieuwe natuur uit vochtig weidevogelgrasland, kruiden- en faunairijk grasland waar dieren zoals de otter zich op hun plek voelen, vochtig hooiland en nat schraalland. Deze combinatie van graslanden, het mozaïek, maakt het een waardevol natuurgebied voor bijvoorbeeld de grutto. En het gebied draagt bij aan de doelen van het Natura 2000 gebied van de Nieuwkoopse Plassen.

Herstellen biodiversiteit

Uiteindelijk is de inzet dat de biodiversiteit zich herstelt zodat er meer bijzondere plantensoorten terugkomen waar weer bijzondere diersoorten op afkomen. Soorten die we willen beschermen, omdat deze het door het veranderende landschap steeds moeilijker hebben gekregen. We richten ons bijvoorbeeld op de otter, weidevogels en de Noordse Woelmuis. Om de natuur te krijgen die we willen zijn twee zaken van belang: water en bodem.

Schoon water

Van groot belang om de levendigheid in de nieuwe natuur een goede kans van slagen te geven is schoon water. Daarom wordt in het natuurgebied een speciaal watersysteem aangelegd dat ervoor zorgt dat in veel sloten het water uit puur regenwater bestaat. Dat is het allerbeste voor de natuur.

Wisselende waterstand

In het natuurgebied een nieuw waterpeil gehandhaafd. Het is een 'natuurpeil'. Dat wil zeggen dat de waterstand niet elke dag hetzelfde is, maar wordt bepaald door hoeveel regen er valt of hoeveel verdamping er plaatsvindt door de zon. Wel binnen een vastgesteld minimum en maximum. Daarvoor worden nieuwe peilvakken ingericht. Bij elk peilvak maken we bovendien het randje van de 'badkuip' hoger, zodat het gebied ook enorm veel water kan vasthouden als het heel hard gaat regenen in het gebied. Dat is gunstig voor de omliggende agrarische polders, omdat die minder water hoeven af te voeren.

Mooie kwaliteit

De bodem in het gebied is veranderd door jarenlang agrarisch gebruik. Voor grote delen kunnen we door te stoppen met bemesten en regelmatig gras af te voeren een mooie kwaliteit Weidevogelgrasland en Kruiden- en faunairijk grasland realiseren.

Op de plekken waar we nat schraalland en vochtig hooiland willen, zullen we de bodem moeten herstellen: de bovenste laag die zeer voedselrijk is en waarvan de structuur veranderd is, wordt daarom verwijderd. Hierover is veel discussie geweest met betrokken agrariërs: is afplaggen wel of niet noodzakelijk? Zij geven aan dat het onomkeerbaar is, omdat de goede agrarische grond wordt afgegraven en dat dit leidt tot extra CO₂-uitstoot wat we juist willen voorkomen.

Provincie Zuid-Holland heeft in februari van dit jaar op basis van de meest actuele onderzoeken (waarvoor enkele onderzoekers door de betrokken agrariërs zijn aangedragen) nogmaals onderzocht of er alternatieve methodes zijn om de natuurdoelen te halen. Hieruit bleek dat plaggen op deze plekken nodig is om die natuurdoelen te halen.

Ontwerp wijzigingsplannen en bestemmingsplan ter visie

De wijzigingsplannen en bestemmingsplan voor het inrichtingsplan liggen ter visie. Het gaat om drie plannen, waarvan twee van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk:

- [Wijzigingsplan in gemeente Bodegraven-Reeuwijk](#)
- [Bestemmingsplan in gemeente Bodegraven-Reeuwijk](#)
- Wijzigingsplan in gemeente Woerden (ligt vanaf 15 december ter inzage).

U kunt de plannen inzien door op bovenstaande links te klikken of via de website: veenweidengouwewiericke.nl. Als u het niet eens bent met de plannen dan kunt u vanaf de datum dat het plan ter inzage ligt, gedurende een periode van zes weken een zienswijze indienen. Na deze periode nemen beide gemeenten een besluit over de vaststelling van de wijzigingsplannen en het bestemmingsplan. De ingediende zienswijzen worden daarbij betrokken. Na vaststelling worden de wijzigingsplannen en het bestemmingsplan gepubliceerd.

Zorgvuldig afgewogen gebiedsproces

In de jaren 90 is begonnen met de voorbereidingen voor de inrichting van NNN Bodegraven Noord. Sinds 2016 is een uitgebreid gebiedsproces doorlopen. In dat proces hebben de omliggende agrariërs, vertegenwoordigd in de zogeheten Kleine Commissie, hun belangen en gebiedskennis voor het voetlicht van de Stuurgroep kunnen brengen. Dat heeft op een aantal punten tot verbetering van het plan geleid. Ook is de Stuurgroep de agrariërs

tegemoetgekomen, bijvoorbeeld door een tegemoetkomingregeling in pachtgronden met de provincie af te spreken. Maar ook door het aantal hectares schraallanden te verlagen en de voorgenomen wandelpaden uit het ontwerp te halen. Op een aantal punten, bijvoorbeeld de noodzaak tot plaggen, heeft de Stuurgroep de visie en belangen van de agrariërs zorgvuldig meegewogen, maar is zij tot andere conclusies gekomen.

Samenwerking met de provincie Utrecht

Van de 290 hectare nieuw te realiseren natuur ligt 34,5 hectare op Utrechts grondgebied. Ook in de provincie Utrecht ligt een aanzienlijke opgave voor natuurrealisatie in het Natuurnetwerk Nederland (NNN), zodat dieren en planten zich makkelijker kunnen verplaatsen naar andere natuurgebieden. De provincie Utrecht draagt daarom graag bij aan het project NNN Bodegraven Noord en stelt hiervoor een financiële bijdrage beschikbaar. Gedurende het project

blijft de provincie Zuid-Holland de leidende rol vervullen en verzorgt de communicatie met de omgeving. Mirjam Sterk, gedeputeerde Natuur en Landbouw van de provincie Utrecht is blij met de samenwerking: "In dit project zie je duidelijk hoe belangrijk een goede samenwerking is. De natuur trekt zich immers niets aan van provinciegrenzen. Goed dat we op deze manier samen met de provincie Zuid-Holland kunnen werken aan de realisatie van het weidevogelgrasland."

Planning

December 2023	Ontwerp wijzigingsplannen en bestemmingsplan ter visie (6 weken)
Januari 2024	Start voorbereiding aanbesteding
Februari 2024	Vergunningen ter visie
Juli 2024	Gunning aannemer
Oktober 2024	Start aanleg nieuwe natuur
April 2026	Natuurgebied ingericht

Op de hoogte blijven?

Wilt u op de hoogte blijven over de nieuwe natuur in Bodegraven Noord? Geef u dan op voor deze nieuwsbrief door een e-mail te sturen naar info@veenweidengouwewiericke.nl met als onderwerp: **Nieuwsbrief Bodegraven Noord**. U ontvangt dan de volgende nieuwsbrief in uw mailbox.

Voor meer informatie kijk op: www.veenweidengouwewiericke.nl.

Colofon

Deze Nieuwsbrief is een uitgave van de Stuurgroep Veenweiden Gouwe Wiericke. De Stuurgroep bestaat uit de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk en Nieuwkoop en de hoogheemraadschappen van Rijnland en De Stichtse Rijnlanden.

Fotografie: Natuurmonumenten (Jan Kriek), Monique Verweij, Boris Everwijn, David van Megen, Pim Jansen

Vormgeving: vakteam Grafimedia (provincie Zuid-Holland). 231200547